

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/25367
GK 126

Sayı :Z-19809844-610-4336524
Konu :7/25367 Esas Sayılı Soru Önergesi

11. 06/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602186 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/25367 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun (5464 sayılı Kanun) 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde üye işyeri, "Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile yaptığı sözleşme çerçevesinde kart hamiline mal ve hizmet satmayı veya nakit temin etmeyi kabul eden gerçek veya tüzel kişi" olarak tanımlanmakta olup, 5464 sayılı Kanunun 17'nci maddesinin birinci fıkrası ise "Üye işyerleri, kart hamillerinin yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarının bedelini banka kartı ya da kredi kartı ile ödeme taleplerini kabul etmek zorundadır. Bu zorunluluk indirim dönemlerinde de geçerlidir. Üye işyerleri, kart hamilinden kartın kullanılması dolayısıyla komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemede bulunmasını isteyemez. Bu hükme aykırı davranılması halinde, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar tarafından üye işyeri sözleşmesi feshedilir ve bir yıl süreyle yeni bir sözleşme yapılamaz." hükmünü amir bulunmaktadır. 5464 sayılı Kanun'un "Üye işyerlerinin cezaî sorumluluğu" başlıklı 40'ıncı maddesinde ise, 5464 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden üye işyerlerinin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensuplarının bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı düzenlenmektedir. Bu kapsamda, 5464 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrası ile üye işyerlerine getirilen yükümlülük gereğince üye işyerleri tarafından, kartın kullanılması dolayısıyla kart hamillerinden komisyon veya benzeri bir isim altında ilave bir ödemenin talep edilememesi gerekmektedir. Dolayısıyla, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) sorumlu olduğu mevzuat kapsamında BDDK sorumluluğundaki kuruluşların kredi kartı ile yapılan ödemelerde fark alması mümkün bulunmadığı gibi bu tür uygulamalara karşı alınacak tedbir de anılan hükümde yer almaktadır.

Öte yandan, TÜVTÜRK adlı araç muayene kuruluşunun kredi kartı harcamalarından komisyon aldığı yönünde BDDK'ya da intikal eden benzer şikâyetler üzerine inceleme yapılmıştır. Bahsi geçen incelemede özetle, TÜVTÜRK araç muayene istasyonlarında kart ile ödeme altyapısının 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun (6493 sayılı Kanun) kapsamında yetkilendirilmiş bir ödeme kuruluşu tarafından sağlandığı, dolayısıyla TÜVTÜRK araç muayene istasyonlarında kredi kartı ile yapılan tahsilatların ödeme kuruluşu tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 27.12.2018 tarihli ve 8181 sayılı Kararı'nda,  ye işyerinin 6493 sayılı Kanun çerçevesinde bir ödeme kurulu u olması halinde; 5464 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi kapsamında kredi kartı kullanımına yönelik ücretler dışında, 6493 sayılı Kanun ve alt düzenlemeleri çerçevesinde önceden bilgilendirme yapılması koşuluyla ödeme aracının kullanımı dolayısıyla ödeme aracının kullanımına yönelik alınabilecek ücretler hakkında, 6493 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelere göre değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Trafik muayene  creti hazine payı olarak ödenen tutarlar, "<https://muhasebat.hmb.gov.tr>" internet adresinde yayımlanan Genel Yönetim Bütçe İstatistikleri kapsamında aylar ve yıllar itibarıyla kamuoyuna ilan edilmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Mahremiyeti" başlıklı 5'inci maddesinde; vergi muameleleri ve incelemeleri ile u ra an memurlar, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay'da görevli olanlar, vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler ve vergi i lerinde kullanılan bilirki ilerin görevleri dolayısıyla, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin  ahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, i lerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları i  a edemeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, soru  nergesine konu edilen mükellefin  demi  olduğu vergi tutarı ile ilgili bilgi paylaşılmasına yasal olarak imkan bulunmamaktadır.

Soru  nergesinde bahsi geçen diğer hususlar ise, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.